

niških vozovih, na veselje in na solze, samo draginje se nismo še mogli navaditi. In kar mi-lo se nam stori, če vidimo, kako drugod ceno žive. Iz Nemčije in iz Monakovega, imamo v rokah jedilni list ene prvih restavracij. Kar strmeli smo! Cel obed, obstoječ iz jube, pred-jedi, pečenke s solato, močnate jedi in črne kave, velja — 1 marko 80 pfenigov, to je 2 K 16 vin. Beefsteak z jajcem velja 1 K 40 vin., garniran dunajski zrezek 1 K 50 vin., beluši z gnjato 90 vin. Nam se ne zdi verjetno, da bi monakovski prvorazredni restavratier iz svojega doplačeval, samo da bi gostom postregel, mar-več da postreže poceni, ker pač meso in pri-kuho po primerni ceni dobi.

Lojalnost južnih Tirolcev. Italijanski poslanci južne Tirolske so izjavili tirolskemu cesarskemu namestniku, v imenu ogromne večine italijan-skega prebivalstva neomajeno zvestobo tirolskih Italijanov cesarju, cesarski hiši in monarhiji. Poslanci so izrekli svoje zaničevanje nad po-četjem od prostozidarjev zapeljane Italije, ki naznanja avstrijskim Italijanom osvoboditev, o kateri noče zvesti narod ničesar vedeti.

Zopet roparski napad. Posesnik in župan v Tristeldorf Polanec prodal je telico in imel čez 400 kron denarja v denarnici. V Po-točnikovi gostilni sedel je pri dveh vojakih, enemu korporalu in enemu infanteristu

Plačal jima je še nekaj pijače in je potem odšel. Kmalu priletela sta vojaka za njim in mu pravita, da je v svoji denarnici neko njuno karto shranil. Polanec pokaže denarnico; v tem hipu pa mu jo eden vojakov iztrga iz rok in oba zbežita z denarjem. Orožniškemu okrajnemu stražmojstru Bračiču se je posrečilo, da ro-parja zasači in ju izroči vojaški sodnji. Sojena bodeta po prekem sodu.

Ministrska posvetovanja v Budimpešti. V ogrskem min. predsedništvu so se predvčeraj-šnjim vršila zaupna posvetovanja, katerih so se od c. kr. avstrijske vlade udeležili min. pred-sednik grof Stürgkh, notranji minister baron Engel, poljedelski minister Zenker in trgovinski minister dr. pl. Schuster, od kralj. ogrske vlade min. predsednik grof Tizza, notranji minister pl. Sandor, finančni minister pl. Teleszky, polje-delski minister baron Ghilanyi in trgovinski minister baron Harkanyi, kakor tudi c. in kr. vojni minister pl. Krobotin. Na tej konferenci so se posvetovali o vseh važnih vprašanjih, ki so v zvezi z vporabo letošnje žetve in z apro-vizacijo armade in civilnega prebivalstva za časa letošnje žetve. Dosegli so principielen sporazum glede celega kompleksa vprašanj. Pri tem so se konstatirali, da se bo, če ne nastopijo nepriča-kovani elementarni dogodki katastrofalnega po-mena, pokrila vsa potrebščina vojaške uprave in prebivalstva potom dobro pravišljenih in strogo izvedenih odredb iz uspehov prihodnje žetve. Če bo letina dobra, bo vlada stremila za tem, da bo preskrbela prebivalstva z večjo mno-žino moke in kruha in pa z boljšo kakovostjo kruha.

Moštvo „Città di Ferrara“ v Gradcu. Pre-tekli četrtek zjutraj so pripeljali v Gradec rešeno posadko italijanskega zrakoplova „Città di Ferrara“, ki ga je 8 t. m. uničil naš morna-riški letalni stroj „L 48“. Posadka obstoja iz dveh oficirjev in 5 moč. Nastanili so vjetnike v hiši, v kateri je dosedaj prebivala rešena posadka jeseni potopljenega podmorskega čolna „Curie“. Vseh 7 vjetnikov se je rešilo s tem, da so po-skakali iz gondole v morje, od koder so jih naši mornarji potegnili. Poveljnik ladje, linijski kapitan, je imel pri sebi 80 000 kron avstrijskega de-narja. Ta svota je bila namenjena v to svrhu, da bi za slučaj, če bi se moral neprosto-voljno spustiti v naši državi na tla, poskušal ljudi pod-kupiti, da reši sebe in svoje moštvo. En oficir in en vojak, ki sta ostala v zrakoplovu, sta zgorela.

Rudarska industrija v Rusiji l. 1914. Po podatkah statistike pisarne Zveze montanskih industrijev ruskih so nakopali leta 1914 na Ruskem: 1 399 670 000 pudov (pud je 16 3 kg) premoga (1 1913. 1 352 310 000 pudov), antra-cita 311 310 000 pudov (1913 leta 291 480 000), skupaj 1 710 980 000 pudov (1 543 790 000 pu-dov), kokska so izdelali 277 420 000 pudov, (270 980 000 pudov). Po železnici so odpeljali: premoga 857 650 000 pudov (776 590 000 pu-

dov), antracita 248 900 000 pudov (254 780 000 pudov), kokska pa 157 900 000 pudov (166 070 000 pudov), skupaj 1 264 450 000 pud. (1 197 240 000 pudov). Dalje so odpeljali: rud 297 730 000 pu-dov (450 010 000 pudov), sirovega železa 38 220 000 pudov (44 060 pudov), soli 37 320 000 pudov (38 880 000 pudov) in rečnega skrila 97 130 000 pudov (96 210 000 pudov).

Ubegla ruska vjetnika zopet prijeta. V bli-žini Maribora je žandarjski stražmojster Rudolf Mohorič na cesti vstavil dva slabo oblečena človeka, ki nista imela nikakih izkazil. Arretiral ju je in ju peljal na orožniško postajo. Tam se je pokazalo, da imata aretovanca pod zamazano civilno obleko rusko uniformo in izkazalo se je, da sta oba pobegnila iz tabora ruskih vjetnikov v Feldbachu ter nameravala iti v Italijo. Eden teh ubeglih in zopet prijatih vjetnikov je gene-ralštabni stotnik, drugi pa četovodja.

Izpred sodišča.

Preki sod v Ptuj.

Pretekli torek in sredo sodilo je v Ptuj graško vojno sodišče, ki je obenem v zmislu to-zadavnega razglasa preki sod (Standrecht). So-diščeu je predsedoval major Ernst Skallitzky; auditor je bil oberlajtnant dr. Maks Hendel, sodniki pa stotnika Otto pl. Kiesewetter in Maks pl. Aronstorfer ter oberlajtnant Ju-lius Klug; za zapisnikarja je deloval rezervni feldvebel Anton Zorko, za vojaškega obtožitelja oberlajtnant dr. Artur Wolf, za brani-telja pa oberlajtnant dr. Heinrich Vanček.

Tožen je bil 30 letni infanterist Valentin Šporec zaradi hu-dodelstva ropa, ki se pri prekem sodu kaznuje s smrtjo.

Stvar je bila sledeča: Dne 31. maja od 1. do 2. ure ponoči bil je posesnik Makeš v Krottendorfu pri Ptuj na cesti od enega vo-jaka in enega civilista napaden. Pobila sta ga na tla, ga težko ranila in mu oropala denar-nico, v kateri se je nahajalo 144 kron denarja, nadalje niklasto uro s srebrno verižico v vred-nosti 14 kron in žepni nož. Roparski ta napad napravil je med prebivalstvom mnogo razbur-jenja. Orožniškemu stražmojstru Francu Dro-gos se je končno posrečilo, dobiti glavnega storilca. Valentin Šporec je v gostilni Sagor-šek preje pijančeval. Našil si je zvezde, tako da je nastopal kot korporal. Stari Makeš, oče go-stilničarke, je plačal pijačo. Šporec mu je potem še neki ukradeni mantel za 5 kron prodal. Pri tej priložnosti je videl Šporec, da ima starček precej denarja, ki ga je dobil pri prodaji svoje telice. Šel je s posesnikovim sinom Jožefom Kokol, ki se nabaja zdaj zaradi istega zlo-čina v preiskovalnem zaporu, proč. Potem se je izvršil roparski napad. Pri Šporelju, ki je spal v cerkvi sv. Ožbalda, našel je orožnik pod štro-zakom oropano uro. Tudi se je po raznih pri-čah dognalo, da je Šporec večje svote denarja kazal ter jih deklinam za gotove usluge ponujal.

Obtoženec se je jako spretno in hladno-krvno zagovarjal. Vsi njegovi protidokazi pa so se ponesrečili. Poleg tega je Šporec človek, ki je bil zaradi tatvine in enakih zločinov že 18 krat predkaznovan. Priče so vse obtožljivo nje-izpovedale. Vkljub temu, da se je šlo za nje-govo življenje, tajil je obtoženec z vsemi močmi in skušal na zvijaški način razpravo zavleči. Sodišče mu je dalo vsako priložnost, da se očis-ti težkega suma. On pa je le tajil in druge dolžil, katerih imena pa tudi ni mogel povedati. Redkokdaj se dobi toliko predrznosti, kakor jo je imel ta človek. Edino med govorom njegovega zagovornika se je zjokal.

Razprava je trajala do večera. Po več kot enournem posvetovanju sodišča se je obtoženec zopet v dvorano pripeljal. Predsednik je nato izjavil, da je razprava zaključena. S o d b o s e ne izreče javno; pove se le obtožencu v zaporu in pozneje jo vojaška oblast sama ob-javi. Zato tudi mi o sodbi ne moremo ničesar poročati. Po zaključeni razpravi je obdolženec dejal: Jaz priznam, da sem bil poleg; gledal sem in čakal pri mostičku ter dobil zato 40 K. Rop pa sta izvršila zaprti civilist Kokol in neki korporal... Splošno se sodi, da je hotel ob-

toženec s tem razpravo zopet zavleči, kar pa bilo prepozno.

Upati je, da bode ta prva razprava preka-soda v Ptuj na posamezne podivjane eleme-primerno učinkovala. Čas je resen in preki-sni nobena šala!

Gospodarske.

Zimska endivija. To vrsto solate zlasti radi je v jeseni in po zimi; ista nudi v kuhinji zelo dragoc-izmeno. S sejanjem se iz praktičnih vzrokov ne za-ber začetkom junija. Med 5. in 10. junijem se vrši po-manjša setev, kateri sledijo v presledkih po tri ted- druge setve. Približno 4 do 5 tednov po setvi se sa in sicer se da 5 vrst na gredo in vrstam 25 centime-razdalje. Pri sajenju se zgornje koace listov nekoli-skrajša, da se pri suhem vremenu toliko ne izhlape-iz lista in se pospešuje rast. Pri suši se mora po-primno zalivati in kadar so rastline dorasle, ob delu-pomagati z zrečeno gnojnico.

V 6 do 8 tednih nekako rastline dorastejo in jih lahko ob suhem vremenu poveže, da postanejo tranji listi lepo beli. Pri mokrem vremenu povezana-divjiva začne že v kratkem času gniti, ker ne more-notranjem se nahajajoča voda niti odteči niti izhlape-

Razsajenje burgundske repa (pese). Pese treba pravočasno razsaditi, da postanejo vzrasle rasti-prav hitro krepke in se medsebojno ne ovirajo v ras-S tem neobhodno potrebnim delom je najboljše po-datnem dežu že sedaj začeti, da se dajo rastlinice la-iz zemlje pultiti.

Peso (rono) bomo v jeseni in po zimi za mlazbe krave neobhodno rabili.

Ajda in vodna repa kot strniščna sado. Obe rastlini bo mogoče letos vsled deloma poveča-žitne nasadne ploskve posejati v nekoliko širši izme- radi tega je potrebno, da se pravočasno oskrbi potre- semensko blago, da je semenje ob času setve že v rokah. Pomipniti je, da se repnega semena tudi iz Ne-čije ne da dobiti in smo tako izključno navezani na menje domačega pridelka. — Otto Brüdgers, stroki ni učitelj in vodja poljvedovalnega mesta za nasad- lenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu.

Ravnanje in shranjevanje koruze in koruzni izdelkov. Radi izredno velikega pomena, ki ga ima koruza in koruzni izdelki sedaj za prehrano ljudstva, treba vedno znova opozarjati na to, da se mora s k-ruzo in zlasti s koruzno moko jako skrbno ravnati jo shranjevati. Koruza in njeni mliński izdelki pri ne- mernem ravnanju in shranjevanju posebno lahko sple-sa in sicer koruzna moka še veliko prej kakor koruza san- Da bi se tako odvrgla zdravstvena kakor tudi teš- gospodarska škoda, se priporoča, nabavljati koruzo koruzno moko samo v takih množinah — zlasti tu- pri domačem gospodarstvu — ki so potrebne za kri-je potrebe za najkrajši čas. Ker je pričakovati, bo dovolj koruze na razpolago, zaradi tega je la- opustiti v veliki kakor tudi v majhni trgovini vkladati- koruze v množinah, ki bi se v slučajnih, da zaostaja- daja, lahko pokvarile. Vedno je pri prevzemanju do- koruze in koruzne moke, pri nakupovanju in pri po- lovanju paziti na to, da se dobavlja oziroma vporab- vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blag- ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora ved- le v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plast- in se mora vedno pridno premešavati; ob primeren- opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveh- koruza velik del svoje mokrote in se lahko že v 8-10 dneh podeluje oziroma razpečava.

Zadnji telegrami.

(G. k. kor. in brz. urad.)

Naše zmagovito prodiranje proti Rusiji.

K.-B. Dunaj, 17. junija.

Uradno se razglša:

Tudi včeraj se niso mogle pr- magane ruske armad- nikjer držati. V sredini G- licije nadaljevali so, kriti od mo- njih zadnjih straž, svoje nazadovan- v severno-vzhodni in vzhodni smer- Armade zvezancev zasledujejo- stro. Severno Siēniawe napreduje- naši vojaki in so včeraj močne r- ske moči, ki so se še na gališ- zemlji bojevale, pod težkimi izg- bami čez državno mejo vrg- Vzhodno dosegli so združeni voj-

Lu ba
težkem
vsilili r
lembert
močne
v na
zapa
Ob
vojaki
dov po
za na
okrožju
skih v
meji se
dilo. I
sovrži
Razek
njija sedaj s
se v takih si
V nevarnosti
more, ako se
v tem oziru,
ki vsebuje 3
Perilo valed
jastnik okuz
ne vsebuje r
Pok
domovin
C. k.
Naz
ceev v Pt
Mizars
s polno
brim ra
takoj sp
Pichler, M
ster, Ma
stru
2 h
mlada,
sta se za
takoj sp
sečna pl
in dobra
šanja na
schitz, F
se
K
ki govor
slovensk
dajalec
Hans S
Ha
I
tra
se data
Vpr
Jos. Go
Vo
na deže
P